

Nr 351.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkning av taxeringsorganisationen m. m.; given Stockholms slott den 28 november 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 november 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet:

De senaste årens utveckling på skatteväsendets område har medfört skärpta krav på beskattningsmyndigheterna. Tillkomsten av nya skatter har lett till en väsentlig ökning av arbetsbördan. I samma riktning ha vissa ändringar i skattebestämmelserna verkat. Samtidigt har med stegringen av skattetrycket följt, att ett behov av skärpt övervakning av deklarationsplikten riktiga fullgörande blivit alltmer framträdande.

Även oavsett krisförhållandena föreligga omfattande spörsmål rörande beskattningsmyndigheternas organisation, vilka kräva en lösning. En utredning i syfte att på området nå fram till förbättrade förhållanden har jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 19 september 1941 uppdragits åt sär-

skilda sakkunniga (beskattningsorganisationssakkunniga). Som förhållandena utvecklats har det emellertid blivit nödvändigt att taga under övertvängande provisoriska åtgärder i syfte att för den närmaste framtiden fylla vissa omedelbara behov av organisationsförbättring. De åtgärder, som härutinnan satts i fråga, avse i huvudsak dels en ändring i organisationen av taxeringsnämndernas arbete jämte en effektivisering av landskontorens övervakning av taxeringsarbetet i allmänhet, dels ock en skärpning i vissa särskilda hänseenden av kontrollen å avgivna deklARATIONER.

Förslag till särskilda organisationsåtgärder avseende 1942 års taxering har framlagts av *beskattningsorganisationssakkunniga* i en den 11 november 1941 dagtecknad skrivelse. Häröver ha yttranden införskaffats från överståthållarämbetet och länsstyrelserna i samtliga län, statskontoret, kammarrätten, svenska stadsförbundet, svenska landstingsförbundet, svenska landskommunernas förbund och taxeringsnämndsordförändenas riksförbund.

Vidare har förslag rörande provisoriska åtgärder till förstärkande av deklarationskontrollen framlagts i en på mitt uppdrag av *t. f. underståthållaren K. G. A. Sandström* utarbetad promemoria. Från landskamrerarna i samtliga län ha inforrats yttranden med de synpunkter och förslag i fråga om åtgärder för skattekontrollens effektivisering, som kunde föräledas av promemorians innehåll.

Särskilda organisationsåtgärder avseende 1942 års taxering.

I sin förenämnda skrivelse ha beskattningsorganisationssakkunniga till en början anfört, att de sakkunniga under det förberedande utredningsarbetet icke kunnat undgå att konstatera, hurusom taxeringsorganisationen för närvarande arbetar under synnerligen stark påfrestning. De sakkunniga ha vidare yttrat:

Redan före utbrottet av nu pågående krig rådde en ganska allmän uppfattning om att taxeringsorganisationen icke på fullt tillfredsställande sätt kunde fullgöra densamma då åvilande uppgifter. Under de gångna krigsåren har såväl beskattningsnämndernas som landskontorens arbetsbörda ökat i högst avsevärd grad, och en ytterligare ökning därav inträder under år 1942, då taxering till omsättningsskatt skall äga rum. Någon motsvarande förstärkning av de med taxeringen sysselsatta organen har däremot icke ägt rum.

Enligt de sakkunnigas mening måste den nu inträdda situationen vara ägnad att framkalla allvarliga farhågor. Det synes således vara anledning befara, att åtminstone på sina håll beskattningsnämnderna icke skola mäktat fullgöra dessa så väsentligt ökade arbetsuppgifter. Landskontoren återigen sakna tillräcklig personal för att kunna på ett mera effektivt sätt å ena sidan genom råd och anvisningar biträda beskattningsnämnderna och därmed underlätta dessas arbete samt å andra sidan utöva effektiv kontroll över och påskynda arbetet. Sagda förhållanden måste befaras medföra, att taxeringen inom landet blir bristfällig samt att statens och kommunernas skatteintäkter komma att understiga de belopp, vartill de borde uppgå.

De sakkunniga förklara sig anse den föreliggande situationen vara av den allvarliga beskaffenhet, att redan nu vissa provisoriska åtgärder böra vidtagas i syfte att stärka det för den årliga taxeringen grundläggande arbete, som utföres inom taxeringsnämnderna. De åtgärder, som de sakkunniga i detta syfte föreslå, falla enligt skrivelsen samtliga inom ramen för de längre gående åtgärder i samma riktning, vilka de sakkunniga planera. Åtgärderna angivas ha ett dubbelt ändamål, nämligen *dels* att genom en förbättrad organisation av taxeringsnämndernas arbete så att säga bereda marken bättre än under nuvarande förhållanden är möjligt för den djupplöjning, som prövningsnämndernas arbete är avsett att innebära, *dels ock* att såväl härigenom som genom en effektivisering av den övervakning och kontroll, som författingsenligt åvilar landskamreraren, åstadkomma så effektiv samt likformig och rättvis taxering som möjligt.

De sakkunniga framlägga till en början förslag om provisorisk förstärkning under år 1942 av landskontorens arbetskrafter. Enligt förslaget skulle inom varje landskontor åtminstone en befattningshavare — länsassessor eller länsbokhållare — frigöras från övriga arbetsbestyr och erhålla till uppgift att uteslutande ägna sig åt taxeringsarbetet, varjämte motsvarande antal extra länsbokhållare skulle nyanställas. Förslagets närmare innebörd framgår av följande av de sakkunniga gjorda uttalande:

Så länge nuvarande taxeringsorganisation varit gällande — och detta kan i stort sett sägas hava varit händelsen i snart åttio år — hava landskontorens viktiga uppgifter med avseende å taxeringen närmast fått fullgöras såsom ett säsongbetonat övertidsarbete. Det har huvudsakligen varit under några korta sommarmånader, som landskamreraren och vissa hans biträden fått ägna sig åt den viktiga översynen av taxeringsnämndernas arbete. Den mera fortlöpande kontrollen under själva taxeringsperioden, vilken förutsattes i gällande taxeringsförordning, har däremot icke kunnat komma till stånd. Under nu rådande förhållanden har därjämte även granskningsarbetet för prövningsnämnden måst eftersättas.

Vad sålunda anförts synes de sakkunniga utgöra bärande skäl för en förstärkning av landskontorens arbetskrafter. De sakkunniga äro givetvis icke beredda att för närvarande framlägga något slutligt förslag härom. Emellertid synes nödvändigt att, i avbidan på dylikt förslags framläggande och statsmakternas ståndpunktstagande därtill, vidtaga en provisorisk åtgärd under år 1942 i angivet syfte.

Det har med avseende härå synts de sakkunniga som om man i nuvarande läge borde vidtaga sådan åtgärd, att under år 1942 inom varje landskontor åtminstone en befattningshavare frigjordes från övriga arbetsbestyr och erhöles till uppgift att uteslutande ägna sig åt taxeringsarbetet. Under den egentliga taxeringsperioden skulle denne befattningshavare under landskamrerarens överinseende och efter hans direktiv lämna taxeringsnämnderna erforderliga råd och upplysningar, åt taxeringsnämnderna verkställa utredningar i tidskrävande och mera svarbedömliga taxeringsfall, ävensom biträda vid övervakning av taxeringsnämndernas arbete och vid förfall för landskamreraren närvara vid taxeringsnämndernas sammanträden. Därjämte skulle han under denna tid, d. v. s. i stort sett tiden intill den 1 juli, i den mån hans övriga arbetsuppgifter det medgiva, biträda landskamreraren vid avgivande av yttranden i besvärsmål till kammarrätten; enligt en nyligen utfärdad författning skola ju numera besvär över ett års taxering av läns-

styrelserna överlämnas till kammarrätten före den 1 juli påföljande år. Det må här erinras om, att bevillningsutskottet vid framläggande av förslag till dylik bestämmelse uttryckligen uttalade, att utskottet förutsatte, att länsstyrelserna skulle erhålla den förstärkning av arbetskrafterna, som härav föranleddes.

Under det senare halvåret skulle den ifrågasatta befattningshavaren helt ägna sig åt arbetet med prövningsnämnden, vilket arbete ju även under nästa år får antagas pågå in i december månad.

Därest en dylik anordning träffas för år 1942 lära särskilda bestämmelser böra meddelas angående denne befattningshavares ställning. Därvid bör å ena sidan tillses, att befattningshavaren verkligen erhåller sådan ställning, att han är lagligen befogad att i mån av behov fullgöra de arbetsuppgifter, som åt honom uppdragas, men å andra sidan beaktas, att landskamrerarens ledning av taxeringsarbetet därigenom icke åsidosättes.

Vid övervägande av på vad sätt en dylik förstärkning av landskontorens arbetskrafter skulle kunna äga rum, lärer vara tydligt att möjlighet icke finnes att tillföra landskontoren en helt ny arbetskraft, mäktig att fullgöra nu angivna uppgifter. Härtill måste i stället tydligtvis utses någon av de nuvarande befattningshavarna vid landskontoren, vilken därjämte bör besitta ingående erfarenhet i hithörande frågor. Med hänsyn till den ifrågavarande befattningens synnerligen krävande natur, borde till densamma närmast ifrågakomma tjänsteman i länsassessors grad. Då emellertid svårigheter kunna möta att under ett ifrågasatt provisorium lösgöra en länsassessor från övriga honom åvilande arbetsuppgifter, lärer alternativt kunna ifrågasättas att uppgiften ifråga anförtros en länsbokhållare; vid länsstyrelsen i Gotlands län måste för övrigt en länsbokhållare tagas i anspråk. Vare sig uppgiften tilldelas en länsassessor eller en länsbokhållare, måste därav följa att de arbetsuppgifter, som enligt av länsstyrelsen fastställd arbetsordning nu åvila denne befattningshavare, bliva överflyttade å annan tjänsteman å landskontoret samt att härav föranledd ändring i arbetsordningen ifråga om övriga tjänstemäns arbete vidtages. Å landskontoret skulle därjämte nyanställas en extra länsbokhållare. En dylik nyrekrytering borde enligt de sakkunnigas uppfattning icke vålla större svårigheter.

Kostnaden för den föreslagna förstärkningen ha de sakkunniga beräknat till belopp motsvarande lönerna jämte rörligt tillägg och kristillägg till de extra länsbokhållare, som skulle nyanställas. Beloppet har av de sakkunniga uppskattats till 150,000 kronor för år, varvid förutsatts, att inom några av de större länen två befattningshavare skulle behöva tagas i anspråk för taxeringsarbetet och samma antal extra länsbokhållare nyanställas.

De sakkunniga föreslå vidare, att taxeringen av aktiebolag och övriga juridiska personer med undantag för oskifta dödsbon under år 1942 anförtros särskilda taxeringsnämnder, tillsatta oberoende av den lokala indelningen i taxeringsdistrikt. I fråga om förslaget huvudgrunder anföra de sakkunniga:

I ett hänseende synes behov föreligga av vissa ytterligare provisoriska åtgärder, nämligen beträffande taxeringen av aktiebolag och övriga juridiska personer med undantag för oskifta dödsbon. För närvarande är denna taxering anförtrodd lokala taxeringsnämnder. Dessa lära emellertid i allmänhet icke vara så sammansatta, att de äga erforderlig sakkunskap och rutin för nu berörda, i regel besvärliga taxeringsfall. Ej sällan lärer förhålla sig så, att

deklarationerna ifråga icke bliva föremål för någon mera ingående behandling i taxeringsnämnderna, utan först vid prövningsnämndsarbetet bliva, i den mån tiden tillåter, erforderliga utredningar verkställda, varefter en på mera ingående behandling grundad taxering åsättes. Nu angivna förhållande är så mycket mera ägnat att påkalla särskild uppmärksamhet, som ungefär $\frac{1}{3}$ av de debiterade statliga skattebeloppen just påföras svenska aktiebolag och övriga juridiska personer med undantag av oskifta dödsbon.

En förbättrad taxering av nu berörda skattskyldiga synes de sakkunniga av omständigheterna påkallad. En sådan lärer emellertid icke för närvarande kunna åstadkommas på annat sätt, än genom att samtliga dessa skattskyldiga inom varje län hänföras till en eller flera, av den lokala indelningen i taxeringsdistrikt obundna, särskilda nämnder. Så synes utan större olägenhet kunna ske beträffande nu berörda skattskyldiga, enär den personliga lokalkännedomen inom nämnden icke beträffande dessas taxering har samma betydelse som eljest. Givetvis skulle ordförande och kronoombud samt övriga ledamöter i dessa särskilda nämnder utses med hänsyn tagen till deras speciella arbetsuppgifter.

Vid de sakkunnigas skrivelse är fogat ett från angivna utgångspunkt utarbetat förslag till förordning med särskilda bestämmelser rörande taxeringsförfarandet år 1942. Förslaget åtföljes av särskild motivering.

De sakkunniga ha därjämte avgivit förslag till förordning angående ändrad tid för avgivande under år 1942 av vissa uppgifter till ledning för annans taxering. Förslaget innebär, att ifrågavarande uppgifter, som enligt gällande bestämmelser skola avlämnas senast den 15 februari, under år 1942 skola avlämnas senast den 31 januari.

I de *yttranden*, som avgivits över de sakkunnigas framställning, har vidtagande av åtgärder i det med framställningen avsedda syftet allmänt tillstyrkts. I flera yttranden understrykes det trängande behovet av dylika åtgärder. Sålunda anför exempelvis länsstyrelsen i Kalmar län:

Länsstyrelsen delar till fullo de sakkunnigas uppfattning att taxeringsarbetet numera även under normala förhållanden för landskattoren medför en arbetsbelastning, som den nuvarande organisationen icke förmår tillfredsställande bära. Visserligen har organisationen presterat det arbetskvantum, som taxeringen innefattar, men arbetet har mestadels måst bedrivas i det forcerade tempo, att arbetets kvalitet i många fall lämnat åtskilligt övrigt att önska. Taxeringsorganisationen i dess nuvarande utformning ställes därför genom de nya arbetsuppgifter, varom de sakkunniga erinrat, inför sådana svårigheter, som den enligt länsstyrelsens bestämda uppfattning omöjligt kan på ett tillfredsställande sätt bemästra. Såsom en följd härav måste befaras, att de skattskyldigas skattepliktiga verkliga inkomster icke komma fram i det fastställda skatteunderlaget, varjämte skattefalsarierna kunna befaras öka med svårigheterna för beskattningsmyndigheterna att effektivt kontrollera angivna uppgifter. Varje medel, som syftar till lättande av de stora svårigheter, under vilka det grundläggande taxeringsarbetet nu måste bedrivas, hälsas därför med synnerlig tillfredsställelse.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län yttrar:

Beskattningsförfarandets olika moment — folkbokföring, taxeringsförfarande, uppborädsförfarande och indrivningsväsende — äro behäftade med allvarliga, sedan lång tid av beskattningsmyndigheterna påtalade brister.

Det är endast naturligt att bristerna träda skarpare i dagen under de påfrestningar å organisationen, som vållas av nuvarande krisförhållanden. Med hänsyn till angelägenheten av att, på grund av de rådande tiderna, snabba åtgärder vidtagas för att råda bot å överhängande svårigheter biträder länsstyrelsen det föreliggande förslaget om provisoriska åtgärder, då tid nu saknas för mera genomarbetade reformer.

I fråga om sättet för personalförstärkning å landskontoren har de sakkunnigas förslag i huvudsak tillstyrkts i yttrandena. En del av myndigheterna betona dock förstärkningens provisoriska karaktär, och några myndigheter uttala sig för längre gående åtgärder. Sålunda anmärker länsstyrelsen i Örebro län, att det varit naturligt att redan nu inrätta nya länsassessorstjänster för taxeringsgöromålen. Länsstyrelsen i Älvsborgs län framhåller angelägenheten med hänsyn till beskattningsärendena av det snara inrättandet av en extra ordinarie länsassessorstjänst i länet. Länsstyrelsen i Gävleborgs län förordar inrättande för taxeringsgöromålen av nya tjänster i lönegraden Eo 26.

Beträffande det föreslagna avdelandet av tjänstemän för taxeringsgöromålen ifrågasätta vissa länsstyrelser jämkningar i olika riktningar. Länsstyrelsen i Blekinge län anser, att det särskilt i de smärre länen kan vara lämpligare att avdela en landskontorist än en länsassessor eller länsbokhållare. Länsstyrelsen i Hallands län anser, att det icke bör undantagslöst förutsättas, att den avdelade tjänstemannen skall ägna sig uteslutande åt taxeringsgöromålen. Länsstyrelsen i Kopparbergs län framhåller såsom lämpligt, att det överlämnas åt länsstyrelsen att fördela taxeringsarbetet mellan landskamreraren och länsassessorn eller länsbokhållare.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län förutsätter, att biträdande landskamrerare även efter förstärkningens genomförande skall få förordnas på sätt i 16 § 2 mom. taxeringsförordningen avses.

Länsstyrelsen i Örebro län erinrar, att vid de sakkunnigas kostnadsberäkningar hänsyn icke tagits till den ersättning, vilken såsom vikariatsersättning eller i annan form borde tillerkännas den tjänsteman, som förordnas till uppdraget i fråga, ej heller till ersättningar för de fall, då icke-ordinarie tjänsteman måste förordnas att fullgöra tjänst i högre befattning. Länsstyrelsen i Stockholms län anser, att vikarier borde få förordnas å den befattning, vilkens innehavare avdelas för taxeringsarbete, ävensom å befattning i eventuell succession. Länsstyrelserna i Gävleborgs och Jämtlands län uttala sig i samma riktning beträffande ersättare för avdelad tjänsteman. Däremot anser länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län det böra uttryckligen bestämmas, att, om länsassessor avdelas för taxeringsgöromål, arbetsordningens föreskrift om föredragningskyldighetens fördelning på sådan tjänsteman och länsbokhållare i enlighet därmed skall ändras och som följd därav förordnande med vikariatsersättning på länsassessorstjänsten icke kunna komma i fråga. Enligt vad länsstyrelsen vidare uttalar kan emellertid den åsyftade verksamheten för taxeringen i stället mera regelmässigt läggas på länsbokhållare, ordinarie eller extra, i vilket fall arbetsordningens föreskrift om föredragning icke skulle behöva påverkas av anordningen.

Statskontoret har förordat, att utgifterna för personalförstärkningen å landskontoren bestridas från den i avlöningsstaten för länsstyrelserna upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och att riksdagens medgivande att för ändamålet under det innevarande budgetåret överskrida denna anslagspost med högst 75,000 kronor inhämtas.

Jämväl de sakkunnigas förslag om särskilda nämnder för taxeringen under år 1942 av aktiebolag m. fl. juridiska personer har i princip genomgående tillstyrkts. Förslaget om ändrad tid för avgivande under samma år av vissa uppgifter har tillstyrkts i de flesta yttrandena.

Provisoriska åtgärder till förstärkande av deklarationskontrollen.

Enligt 14 § 2 mom. taxeringsförordningen må, där Kungl. Maj:t det medger, i bokföring sakkunnig person anställas vid länsstyrelse med uteslutande uppgift att under landskamrerarens ledning året om verkställa utredningsarbete för taxeringarna. Villkoren för anställningen bestämmas enligt författningsrummet för varje fall av Kungl. Maj:t. Beslut om anställning vid länsstyrelserna av dylika sakkunniga, vanligen benämnda taxeringsrevisorer, pläga meddelas för budgetår eller kortare tid. I allmänhet finnes numera en sakkunnig för varje län. Inom en del län finnes även biträdande sakkunnig anställd, och dessutom ha i viss utsträckning medel anvisats till skrivhjälp och annat arbetsbiträde åt de sakkunniga. Taxeringsrevisorerna fungera mestadels jämväl såsom konsulenter enligt bestämmelserna om krigskonjunkturskatt. Kostnaderna för ifrågavarande ändamål bestridas från det under sjunde huvudtiteln anvisade förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering.

Önskemål om åvägabringande av en fastare organisation av den ifrågavarande verksamheten ha i olika sammanhang framförts. *Styrelsen för förningen Sveriges landskamrerare* har i skrivelse den 17 november 1941 gjort framställning i detta ämne, innefattande bl. a. förslag om lönereglering för taxeringsrevisorerna.

I den av *t. f. underståthållaren Sandström* avgivna promemorian har föreslagits en tillfällig personalförstärkning — utöver för närvarande anställda taxeringsrevisorer — för möjliggörande av en intensifierad kontroll av rörelseidkares räkenskaper och av de anteckningar, som föras av utövare av s. k. fria yrken. Vidare har föreslagits en viss utvidgning av kontrollen över jordbrukares deklARATIONER. I promemorian anföres inledningsvis:

Det torde vara obestridligt, att även under normala tider en stark benägenhet förefinnes hos åtskilliga skattskyldiga att i större eller mindre utsträckning söka undandra sig beskattningen. I den mån skattesatserna stiga, blir naturligt nog denna tendens än mera markerad. För närvarande kan säkerligen konstateras, att försöken att genom oriktiga deklARATIONER undandra sig beskattning framträda starkare än tillförne.

Samtidigt härmed hava beskattningsmyndigheternas möjligheter att övervaka deklarationspliktens riktiga fullgörande i väsentlig grad minskats. De ur denna synpunkt så viktiga eftergranskningarna till prövningsnämnden torde inom hela riket numera eftersättas, därför att erforderlig arbetskraft saknas. Så gott som all tillgänglig sådan tages i anspråk för andra nu tillkomna uppgifter, såsom skatteavdragen och semesterersättningarna på grund av militärtjänstgöring, krigskonjunkturskatten samt, vad nästa år beträffar, det säkerligen ytterst krävande arbetet med omsättningsskatten.

Jag tvekar icke att beteckna det nu rådande läget såsom till ytterlighet allvarligt och därtill av beskaffenhet att kunna medföra för framtiden bestående betydande olägenheter. I den mån nämligen, som de skattskyldiga märka att oriktiga deklARATIONER godtagas, stärkes givetvis benägenheten för dylikt förfarande, och denna benägenhet sprider sig med stor snabbhet även till dem, som under normala förhållanden aldrig ägnat en tanke däråt.

Frågar man på vad sätt bot skall rådås för nu berörda missförhållanden, bör till en början omedelbart utsägas, att föga eller intet vinnes genom partiella åtgärder av mindre omfattning, varigenom man visserligen på en eller annan punkt kan vinna en förbättring, men varigenom man ändock lämnar andra allvarliga brister ohulplna.

Skall överhuvud taget ett ingripande här äga rum, måste detta enligt mitt förmenande ske på ett så genomgripande sätt, som omständigheterna medgiva, låt vara att detta för tillfället medför ej obetydliga kostnader och därjämte måhända nödvändiggör åtgärder, som under normala förhållanden icke skulle hava tillgripits.

I första hand erfordras härvidlag en intensifierad kontroll av rörelseidkarens räkenskaper och av de anteckningar, som föras av de fria yrkenas utövare, men därjämte till synes även en utökad kontroll av jordbrukarnas deklARATIONER.

En skärpning av deklarationskontrollen kan enligt vad i promemorian anföres praktiskt taget äga rum endast på ett sätt, nämligen genom en i möjligaste grad fullständig och detaljerad granskning av rörelseidkarnas räkenskaper och av de anteckningar, som utövarna av de fria yrkena föra. Att göra en sådan kontroll permanent har med hänsyn till kostnaderna icke ifrågasatts i promemorian. Däremot har framhållits möjligheten av att med vissa tidsmellanrum föranstalta därom, och det angives i varje fall vara i hög grad påkallat att nu vidtaga en dylik åtgärd.

I promemorian förordas, att under åren 1942 och 1943 utföres en mera fullständig bokföringsgranskning avseende rörelseidkare och utövare av fria yrken. För ändamålet skulle personal särskilt anställas. I promemorian har beräknats, att i Stockholm skulle, utöver den nuvarande personalen å vederbörande bokgranskningsavdelning, för ändamålet erfordras 6 personer, anställda under nämnda två år. För länen har räknats med anställning för samma tid av närmare 50 personer utöver redan anställda taxeringsrevisorer. Antalet fördelar sig i de företedda beräkningarna med 1—5 på vart och ett av länen. I promemorian anmärkes emellertid, att för riket i dess helhet måhända den största effekten av taxeringsrevisorernas arbete skulle vinnas, om revisorererna icke erhöles fast anknytning till visst län utan kunde placeras, där de största svårigheterna yppas.

Kostnaderna för den nytillkommande personalen skulle enligt promemo-

rian, med hänsyn till att fråga vore om ett från början tidsbegränsat uppdrag, beräknas till 10,000 kronor om året för varje särskild granskare. För vardera av åren 1942 och 1943 har i promemorian beräknats ett kostnadsbelopp av minst 550,000 kronor.

Emellertid anmärkes i promemorian, att vissa svårigheter torde möta för anskaffande av den erforderliga personalen. Såsom en möjlighet ifrågasättes att anlita auktoriserade revisorer, närmast de yngre biträdena å revisionskontoren. Om denna utväg väljes, bör enligt promemorian en kortare instruktionskurs anordnas för de utsedda granskarna.

Med avseende å kostnaderna anföres i promemorian, att det kan tagas för visst, att den ifrågasatta åtgärden komer att medföra en — säkerligen under åtskillig tid bestående — ökning av skatteintäkterna med vida högre belopp.

I 35 § 2 mom. taxeringsförordningen stadgas bland annat skyldighet för rörelseidkare att efter anmaning av landskamrerare avlämna uppgift om belopp, som han utbetalt till namngiven annan näringsidkare, därest beloppet är av beskaffenhet att i mottagarens hand utgöra intäkt av jordbruksfastighet. I promemorian förordas att, till förbättring av kontrollen över jordbrukares deklARATIONER, uppgifter införskaffas från alla andelsmejerier, andelsslakterier, sockerfabriker m. fl. dylika inrättningar rörande verkställda inköp. Detta skulle enligt promemorian kunna utföras så, att inom varje län verkställdes granskning av alla dylika inrättningars räkenskaper och gjordes anteckning rörande alla, som dit sålt jordbruksprodukter, oberoende av var försäljaren hade sitt hemvist. Uppgifterna skulle därefter genom länsstyrelsens försorg tillställas vederbörande taxeringsnämnder respektive andra länsstyrelser. För ifrågavarande arbete skulle anlitas kvinnlig arbetskraft. Dylika undersökningar, ehuru i mindre omfattning, ha enligt vad i promemorian anföres tidigare med gott resultat verkställts å vissa orter.

Alternativt ifrågasättes i promemorian att ålägga uppköparna ovillkorlig uppgiftsplikt rörande alla transaktioner av angivet slag, varigenom länsstyrelserna skulle befrias från arbetet med uppgifternas insamlande hos uppköparna.

I *landskamrerarnas yttranden* över promemorian understrykes genomgående behovet av åtgärder i det med promemorian avsedda syftet. Som exempel må återgivas följande uttalanden:

Landskamreraren i Jönköpings län: Såsom i den föreliggande promemorian framhållits kommer benägenheten för många skattskyldiga att i större utsträckning än förut söka undandra sig beskattning att ökas i den mån skattesatserna stiga och onormala inkomstökningar uppkomma. Med den arbetskraft, som för närvarande står till länsstyrelsens förfogande, kan emellertid icke nöjaktig kontroll av rörelseidkares deklARATIONER utövas. Då den bokföringssakkunnige under den senare delen av året är fullt sysselsatt med arbete för krigskonjunkturskattetaxeringen, måste också eftergranskningen till prövningsnämnden eftersättas. Ej heller har länsstyrelsen någon arbetskraft att anlita för kontroll av att bestämmelserna i lagen om allmän omsättningskatt efterföljas.

Landskamreraren i Kristianstads län: De brister, som vidlåda taxeringsväsendet, hänföra sig dels till taxeringsväsendets organisation och dels till ofullständigheter i fråga om kontroll av taxeringsmaterialet. Jag anser det nödvändigt att snarast åtgärder vidtagas för att åstadkomma en förbättring i båda dessa avseenden. För taxeringsnämnderna är redan nu gränsen nådd för vad de kunna prestera och det är med oro, jag emotser kommande år, då taxeringsnämnderna till andra arbetsuppgifter även få taxering till omsättningsskatt.

I den mån skattetrycket ökar tilltaga försöken att undandraga sig beskattning. Därest icke staten kan träffa anstalter häremot har man att emotse en alltmer sjunkande deklarationsmoral, som det blir synnerligen svårt att förbättra.

De arbetsuppgifter, som landskontoren ha sig ålagda, och svårigheten för landskamreraren att få disponera kunnig personal för arbetet i prövningsnämnden gör att granskningen av taxeringsmaterialet måste eftersättas. Skatter till stat och kommun grunda sig i år huvudsakligen på taxeringsnämndernas taxeringar. Detta anser jag vara en mycket allvarlig sak.

Beträffande kontrollen av taxeringsmaterialet instämmer jag utan tvekan uti det i promemorian angivna förslaget angående skärpt deklarationskontroll å rörelseidkare och de s. k. fria yrkesutövarna. På grund av krigskonjunkturbeskattningen har den egentliga bokföringsgranskningen måst inskränkas. Länsstyrelsen har visserligen några extra bokföringsgranskare, men deras arbetstid kan endast i vissa undantagsfall disponeras. En personalförstärkning av taxeringsrevisorerna är synnerligen välkommen och arbetsuppgifter komma ingalunda att saknas. Samtliga deklarationer av juridiska personer och rörelseidkare, vilka hava bokföring, som avslutats över vinst- och förlustkonto, borde bokföringstekniskt granskas. För taxeringsnämndsordföranden bör det vara till stort gagn, att deklarationsmaterialet sålunda granskats, innan deklARATIONEN behandlas i nämnden. Frånsett att sådan granskning med säkerhet kommer att tillföra stat och kommun inkomster, som annars undgått taxering, bör bemärkas, att med denna hjälp åt taxeringsnämnderna underlättas länsstyrelsens möjlighet att som taxeringsmän förvärva lämpliga personer i orten. För de skattskyldiga, som underkastas en dylik kontroll, bör det vara till fördel att taxeras efter därvid framgångna resultat i stället för som nu ibland sker efter skönsuppskattning.

Den för landskontoret i Kristianstad föreslagna personalökningen kan visserligen icke vara fullt tillräcklig, men med hänsyn till kostnaderna anser jag mig icke böra ifrågasätta ytterligare arbetskraft.

T. f. landskamreraren i Malmöhus län: I promemorian inledningsvis uttryckta farhågor rörande viss benägenhet hos skattskyldiga att i större eller mindre utsträckning söka undandraga sig beskattningen torde dessvärre knappast kunna anses överdrivna. I allt fall kan skönjas en tydlig tendens att med alla till buds stående medel söka nedbringa den skattepliktiga inkomsten. Om anledningen härtill är att söka i den allmänna moraliska förslappning, som säkerligen ganska regelbundet torde åtfölja kris- och krigstid, eller i de i samband härmed starkt förhöjda skatteskalorna, är icke lätt att avgöra. Sannolikast torde båda nämnda omständigheter i samverkan bidra härtill. Förhållandena bliva heller icke bättre genom vetskapen om en från myndigheternas sida försvagad kontroll över deklarationspliktens behöriga fullgörande. Högst angeläget är att på ett eller annat sätt med det snaraste rådes bot häremot, ty ju längre missförhållandena sprida sig, ju större bliva svårigheterna att rätta till desamma.

Mot det i promemorian i nämnda avseende framlagda förslaget i vad det avser rörelseidkare och s. k. fria yrkesutövare torde icke vara något att erinra. De skattskyldiga återopa numera allt oftare sina räkenkaper till styr-

kande av anförda besvär och har följden härav blivit, att tillgänglig sakkunnig personal i huvudsak måst tagas i anspråk för utredning av besvärssärenden. Av den knapphändiga bokföringsgranskning, som i samband härmed förekommer, har emellertid i regel icke mycket stått att utvinna. Av nu angivet skäl blir åt översynen av taxeringsnämndernas arbete, vilken visat sig alltmera behöflig, icke mycken tid övrig. Härvarande länsstyrelse har i sin framställning om ersättning för provningsnämndsarbetet för innevarande år redan haft anledning påpeka detta förhållande. Mycket skulle säkerligen vara vunnet, om i enlighet med det i promemorian framlagda förslaget personal kunde anställas, vilken hade till uppgift att enbart utföra eftergranskning av taxeringsnämndernas arbete, koncentrerad då i huvudsak till skattskyldiga av förut angivna kategorier. Om emellertid resultatet med denna åtgärd icke skall äventyras, torde antalet granskningsmän för detta läns vidkommande icke böra sättas lägre än det i promemorian föreslagna.

Landskamreraren i Älvsborgs län: Länsstyrelsen i Älvsborgs län har i samband med under senare åren avgivna utlåtanden på skatte- och taxeringsväsendets område flera gånger betonat nödvändigheten av en snabb och effektiv omorganisation av taxeringsväsendet i första instans. Såsom ett synnerligen viktigt led i denna organisation ingår en intensifierad kontroll av rörelseidkares räkenskaper och fria yrkesutövares motsvarande granskningsmaterial. Det har konstaterats, att vetenskapen hos de skattskyldiga, att deras räkenskaper kunna underkastas taxeringskontroll, märkligt bidragit till att framskapa riktigare deklARATIONER, även om sådan kontroll i det speciella fallet icke äger rum. Enbart för vidmakthållande av denna tendens torde det vara nödvändigt att utöka granskningsmännen antal.

Även beträffande de nu ifrågavarande förstärkningsåtgärderna har karaktären av provisorium framhållits i yttrandena. Av en del yttranden framgår, att man icke räknar med att hela eller större delen av det ifrågavarande deklaramaterialet skall hinna underkastas bokföringskontroll, om nyanställningen av personal begränsas till vad i promemorian förutsatts. Emellertid synes det vara vederbörandes uppfattning, att även en partiell kontroll å materialet kan medföra tillfredsställande resultat. I sådant sammanhang betonas även, att redan förefintligheten av förstärkt kontroll kan antagas få en god förebyggande verkan. I vissa yttranden antydes också, att hänsyn till kostnaderna och rekryteringssvårigheterna verkat tillbakahållande i fråga om kraven på personalökning.

I åtskilliga yttranden framhålles särskilt betydelsen av bokföringskontroll med hänsyn till omsättningskatten.

I fråga om sättet för genomförandet av den förstärkta bokföringskontrollen uttala några landskamrerare sig för tillskapande av en fastare organisation än i promemorian avses. Sålunda förordar landskamreraren i Hallands län, att anställningen av bokföringsgranskare icke inskränkes till de närmaste två åren utan får ske tills vidare. Landskamreraren i Älvsborgs län framhåller såsom nödvändigt för rekryteringen, att fast anställning kan beredas vederbörande. Landskamrerarna i Skaraborgs, Värmlands och Örebro län uttala sig för en fastare organisation av granskningsverksamheten, närmast i anknytning till den nuvarande taxeringsrevisionen. Landskamreraren i Västmanlands län ifrågasätter alternativt en dylik fastare organisation.

I flertalet yttranden beröres frågan om möjligheterna för en lämplig rekrytering av granskningspersonalen. På åtskilliga håll befaras, att svårigheter skola möta för att anskaffa tillräckligt antal sakkunniga av den kvalitet, som i promemorian närmast avses. Å andra sidan framgår av en del yttranden, att man räknar med att även yngre, jämförelsevis oerfaren personal med goda personliga förutsättningar och under en god ledning skall kunna anlitas med tillfredsställande resultat.

Landskamreraren i Göteborgs och Bohus län har anmärkt, att den i promemorian beräknade årskostnaden av 10,000 kronor för varje granskare vore alltför hög såsom medelkostnad för de nya arbetskrafter, som kunde komma i fråga. Tillgången på kompetenta aspiranter vore synnerligen begränsad. Det måste i varje fall räknas med en icke oväsentlig tid för utbildning under annans ledning, innan vederbörande kunde utföra ett så självständigt och fullgott arbete, att ersättning därför borde utmätas efter en nivå, som närmast syntes motsvara länsassessorsgrad. Om man i stället räknade med anställning av större antal personer än i promemorian avsåges, skulle granskningsbehovet kunna bli fullständigare tillgodosett inom samma kostnadsram.

I vissa yttranden betonas vikten av att instruktionskurs anordnas på sätt i promemorian förordas.

Frågorna om en fast fördelning av personalen på de olika länen och om en central ledning av verksamheten ha berörts i några av yttrandena. Landskamreraren i Älvsborgs län har betonat vikten av kontinuitet i granskningsarbetet; enligt vad landskamreraren framhåller bör ett system med ambulerande revisorer icke tillgripas i större utsträckning än som möjligen kan bli erforderligt, därest rekryteringen redan från början blir mindre än att samtliga läns behov kan tillgodoses. Landskamreraren i Västmanlands län förordar, att bokföringsgranskarna fast anknytas till de olika länen men att på tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, undersökning verkställes om till äventyrs förskjutningar av antalet länen emellan äro påkallade. Landskamreraren i Skaraborgs län och t. f. landskamreraren i Kopparbergs län ha framhållit behovet av en central ledning, som kan samordna verksamheten i länen.

I vissa yttranden framhålles vidare, att bokföringsgranskarna böra erhålla tillgång till skrivhjälp och annat arbetsbiträde, så att deras arbetskraft kan fullt utnyttjas, samt att medel böra beräknas för reseersättningar och andra omkostnader i verksamheten.

Vad angår förslaget om utvidgad kontroll å jordbrukares deklARATIONER framgår av yttrandena, att möjligheten till infordrande av uppgifter enligt 35 § 2 mom. taxeringsförordningen begagnats i skiftande utsträckning i de olika länen. I yttrandena tillstyrkas emellertid allmänt åtgärder för utvidgning av kontrollmaterialet i denna del. Beträffande frågan, om erforderliga uppgifter böra insamlas genom granskning av uppköparnas räkenskaper eller om det bör åläggas uppköparna att själva avgiva uppgifterna, äro mening-

arna däremot delade. Av yttrandena framgår, att insamlandet av uppgifter genom bokgranskning beräknas medföra en avsevärd ökning av landskontorens arbetsbörda. Å andra sidan uttalas i en del av yttrandena tvivel, om det lämpligen låter sig göra att betunga uppköparföretagen med åliggande att själva utarbета och insända uppgifterna. De flesta yttrandena gå emellertid i den riktningen, att dylik uppgiftsskyldighet kan och bör åläggas företagen.

I anslutning till det anförda torde även få erinras om att *fullmäktige i Sveriges riksbank* i skrivelse den 21 november 1941, i vilken fullmäktige behandlat olika åtgärder åsyftande en i rådande penningpolitiska läge önskvärd sterilisering av köpkraft, gått in på frågan om en effektivisering av taxeringsväsendet. Fullmäktige ha sålunda pekat på svårigheten att med vanliga penningpolitiska medel komma åt den köpkraft, som härrör från de fria inkomsterna och från rörelsevinster från vissa kategorier av självständiga företag, samt i anslutning därtill uttalat, att det enligt fullmäktiges mening skulle vara av stort värde ur penningpolitisk synpunkt, om en effektivisering av taxerings- och uppbördsförfarandet skedde i syfte att åstadkomma en riktig beskattning av ifrågavarande inkomster.

Av bland annat de skäl, fullmäktige sålunda framhållit, har Kungl. Maj:t tidigare denna dag bemyndigat chefen för finansdepartementet att tillkalla sakkunniga för utredning av frågan om skärpt bestraffning av falskdeklaration.

Departementschefen.

De föreliggande förslagen avse genom provisorisk förstärkning av taxeringsorganisationen sätta denna i stånd att möta de påfrestningar, som förledas av de senaste årens utveckling av skatteväsendet, samt att åvägbringa en temporär skärpning av kontrollen över vissa delar av deklaramaterialet.

Organisationsspörsmålen inom skatteväsendet ha till följd av krisförhållandena kommit i ett allvarligt läge, och skyndsamma åtgärder måste vidtagas för att till den instundande taxeringsperioden åstadkomma så verk samma förbättringar i organisationen som omständigheterna medgiva. Detta är av stor vikt även ur andra synpunkter än de rent finansiella; bland annat kan erinras om den betydelse en effektiv taxering i nuvarande läge äger såsom stöd för penningpolitiken. Att även betydande kostnader för förbättringar av taxeringsväsendet komma att mångfaldigt uppvägas av de ökade skatteintäkter, som därigenom tillförsäkras staten, torde vara ställt utom tvivel.

Vad först angår förslaget om förstärkning av landskontorens arbetskrafter, innebär detta, att medel skola ställas till förfogande för anställning under år 1942 vid varje landskontor av en eller, i några fall, två extra länsbokhållare. Syftet därmed är att möjliggöra, att lämpliga befattningshavare å

landskontoren till motsvarande antal skola kunna avdelas för att ägna sig helt åt taxeringsarbetet. Årskostnaden härför har beräknats till 150,000 kronor.

Beskattningsorganisationssakkunnigas uttalanden om behovet av en förstärkning av taxeringsorganisationen i denna del ha till fullo bekräftats genom remissyttrandena. För egen del förordar jag, att medel ställas till förfogande för dylik förstärkning i den omfattning de sakkunniga föreslagit.

Det närmare sättet för genomförande av personalökningen bör bli beroende på ytterligare prövning. Det bör sålunda undersökas, i vad mån förhållandena vid de olika landskontoren kräva ökning av juristpersonalen eller behovet i stället kan med en lämplig fördelning av göromålen effektivt tillgodoses genom anställning av lägre avlönad arbetskraft. Det torde böra överlämnas till länsstyrelserna att på sätt som finnes lämpligast avdela den eller de befattningshavare, som erfordras för taxeringsgöromålen, samt förordna om därav betingade ändringar i arbetsfördelningen. Möjligheten att i detta hänseende handla efter de lokala förhållandena bör icke begränsas genom uppställande av några fasta regler. Någon särskild ersättning till avdelad befattningshavare eller till ersättare för honom torde i regel icke böra beräknas. Huruvida biträdande landskamrerare enligt taxeringsförordningen fortfarande skall förordnas, bör bli beroende på prövning i vanlig ordning.

Kostnaderna för ifrågakvarande provisoriska förstärkning av taxeringsorganisationen torde böra bestridas från det under sjunde huvudtiteln anvisade förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering. Därest ej riksdagen däremot framställer erinran, torde jag framdeles få underställa Kungl. Maj:t förslag om anvisande av medel för personalförstärkning under första halvåret 1942 från nämnda anslag. Kostnaderna för tiden därefter böra beaktas vid bestämmandet av taxeringsanslaget för nästa budgetår.

Som ett led i förstärkningen av taxeringsorganisationen ingår enligt de sakkunnigas förslag inrättandet under år 1942 av särskilda taxeringsnämnder för aktiebolag och andra juridiska personer med undantag av oskifta dödsbon. Vad de sakkunniga i detta avseende föreslagit anser jag böra läggas till grund för proposition till riksdagen i ämnet. Jag torde senare i dag få underställa Kungl. Maj:t denna fråga och därvid närmare redogöra för detaljerna i de sakkunnigas förevarande förslag och däröver avgivna yttranden. Statens kostnader för de särskilda taxeringsnämnderna böra bestridas i samma ordning som motsvarande kostnader för de lokala taxeringsnämnderna. Några särskilda medel behöva således icke äskas för detta ändamål.

Vad angår det tillika framställda förslaget om ändrad tid för avgivande under år 1942 av vissa uppgifter är jag med hänsyn till olika med detta förslag förenade spörsmål av företrädesvis formell natur icke beredd att förorda förslagets genomförande.

I den av t. f. underståthållaren Sandström utarbetade promemorian har föreslagits en temporär utvidgning av bokföringsgranskningen i samband med taxeringarna, innebärande att under åren 1942 och 1943 skulle, utöver redan anställda taxeringsrevisorer, anlitas ett femtiotal bokföringsgranskare för

kontroll å deklARATIONER avgivna av rörelseidkare och utövare av fria yrken. Kostnaderna härför ha i promemorian beräknats till minst 550,000 kronor för vartdera året.

I yttrandena över promemorian har behovet av förstärkning av bokföringskontrollen över deklARATIONSmaterialen vitsordats. Otivelaktigt föreligger i detta hänseende en i nuvarande läge kännbar brist i beskattningsorganisationen. Jag anser för egen del ofrånkomligt, att genomgripande åtgärder vidtagas i syfte att vinna en så effektiv förstärkning av denna, som förhållandena medgiva, och förordar således, att medel ställas till förfogande även för detta ändamål.

Vad beträffar den närmare utformningen av den ifrågasvarande temporära granskningsverksamheten är det icke möjligt att på förhand uppdraga några bestämda riktlinjer, utan man torde till en början få pröva sig fram. Mycket beror på möjligheterna att anskaffa lämplig personal för granskningsarbetet. Farhågor för vissa svårigheter i detta avseende ha yppats såväl i promemorian som i yttrandena. För att alla till buds stående möjligheter skola kunna tillvaratagas, bör Kungl. Maj:t äga en vidsträckt befogenhet att förfara efter omständigheterna vid användande av de medel, som anvisas för ändamålet.

I promemorian har det erforderliga antalet bokföringsgranskare beräknats fördelat på de olika länen. Emellertid har samtidigt ifrågasatts en viss rörlighet i organisationen, så att personalen, oberoende av fördelningen på länen, skall kunna placeras där de största svårigheterna yppa sig. Även i detta avseende bör möjlighet hållas öppen att organisera verksamheten på olika sätt. Åtminstone en del av bokföringsgranskarna böra, även om de utplaceras vid länsstyrelserna, stå till förfogande för den centrala ledningen — tills vidare utövad av Kungl. Maj:t — för att kontrollverksamheten skall kunna koncentreras på vissa områden, om så finnes påkallat. Granskningen bör vidare kunna anknytas icke blott till taxeringen för inkomst och förmögenhet utan även till annan beskattningsverksamhet, såsom taxeringen till omsättningsskatt.

Det i promemorian beräknade kostnadsbeloppet av 550,000 kronor för vartdera året motsvarar en årskostnad av 10,000 kronor för varje granskare. Denna beräkning förutsätter, att genomgående högt kvalificerad personal anställs. I den mån så ej blir fallet, bör avlöningsnivån sänkas. Därvid bör emellertid möjlighet finnas att i stället öka antalet anställda. Under dessa förutsättningar synes man kunna lägga promemorians beräkningar till grund vid fastställande av kostnadsramen för verksamheten.

Såsom i det föregående omnämnts, föreligger jämväl förslag om en reglering av anställningsförhållandena för de nuvarande taxeringsrevisorerna. Frågan om en dylik reglering får efter vederbörlig remissbehandling upptagas till avgörande i annat sammanhang.

Utöver avlöningskostnaderna för granskningspersonalen torde få räknas med vissa kostnader dels för instruktionskurser för anställd personal, dels för skrivhjälp och annat arbetsbiträde, dels ock för reseersättningar och expenser. Med tillägg härav bör den sammanlagda årskostnaden beräknas

till minst 600,000 kronor. Då det rör sig om temporära anordningar av stor omfattning, torde ifrågavarande kostnader icke böra bestridas från förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering utan från särskilt krisanslag. Detta torde böra erhålla reservationsanslags natur. För innevarande budgetår torde nu dylikt anslag, benämnt Särskilda taxeringsundersökningar, böra äskas å tilläggsstat under sjunde huvudtiteln med ett belopp av 300,000 kronor, motsvarande halva den beräknade årskostnaden.

I promemorian ha även föreslagits åtgärder för ett allmännare införskaffande av uppgifter från vissa rörelseidkare till ledning vid granskning av jordbrukares deklARATIONER. I yttrandena har tillstyrkts, att åtgärder i sådant syfte vidtagas. Emellertid ha olika meningar yppats beträffande frågan, huruvida uppgifterna böra, såsom hittills i viss utsträckning skett, införskaffas genom att landskontorens personal får taga del av rörelseidkarnas bokföring eller om det bör åläggas rörelseidkarna att själva utarbета och insända uppgifterna. Det har framhållits, att den förstnämnda metoden innebär en icke obetydlig arbetsbörda för landskontoren.

För egen del är jag icke beredd att nu förorda införande i taxeringsförordningen av bestämmelser om utvidgad uppgiftsskyldighet för rörelseidkarna. Jag anser det emellertid vara angeläget, att den i promemorian förordade utvidgningen av kontrollen å jordbrukares deklARATIONER inom ramen av de gällande bestämmelserna genomföres så långt förhållandena medgiva, även om detta innebär en ökning av landskontorens arbete. Om det skulle bli nödvändigt att av sådan anledning utverka förstärkning av till länsstyrelserna anvisade anslagsmedel, torde frågan därom senare få upptagas till särskild prövning.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Särskilda taxeringsundersökningar* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1941/42 under sjunde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av . . . . kronor 300,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.